



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **De Perfectionibvs Moribvsqve Divinis Libri XIV**

**Lessius, Leonardus**

**Antverpiae, 1620**

Cap. II. Quina[m] effectus amoris diuini, & quis modus operandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

tem est capax. Deus autem potissimum suam Diuinitatem communicare intendit, & in eum finem naturam Angelicam & humanam condidit, ac gratiæ suæ donis exornauit. Cerera omnia ob naturam humanam, quæ infinitis adminiculis egebat, fabricatus est.

2. Petri 1, 4.  
Ioan. 17, 3.  
23, 24.

## CAPVT II.

*Quinam effectus amoris diuini, & quis modus operandi.*

4 Ex amore diuino omne bonum creatum profluxit, & vi eiusdem omnia in Deum reducuntur. Sicuti enim amor ex bonitate diuina procedens descendit & exundat ad creaturas; ita rursus easdem ad diuinam bonitatem conuertit, ut ibi æternum quiescant unde profluxerunt, ut pulchrè docet Dionysius De diuinis nominibus cap. 4. p. 1. ubi dicit, *amorem diuinum esse vim motricem & sursum trahentem in Deum, qui solus est ipsum per se pulchrum & bonum.* Item, *esse manifestationem Dei per seipsum, & benignum processum eximia illius vnionis, & amatoriã motionem simplicem, per se mobilem, per se innatam, præexistentem in bono, & ex bono in ea quæ sunt exuberantem, & rursus in bonum reuertentem.* quæ verba nobis breuiter exponenda.

5 Primò, Dicit esse *vim motricem*, tum quia Deum mouet ut descendat ad creaturas, eisquæ sua bona communicet; tum quia ipsas res creatas sursum trahit in Deum. Vnde an. dr dicitur *ευσαννός*, id est, *efficiens extasin*; quia amantem transfert à seipso in amatum, nempe Deum in creaturam, & creaturam in Deum. Verum etli Deum moueat ad creaturas, non tamen ipsum sinit in creatis rebus quiescere; sed ab illis retrahit eum vnà cum creatis in seipsum. Nam totum bonum quod confert rebus creatis, statim reflectit, & refert ad seipsum, qui est ipsum per se bonum & pulchrum, quod omnia ad se allicit, & potentissime trahit.

6 Secundò, Dicit esse *εὐφωον*, seu *manifestationem Dei per seipsum*. quia cum Deus lucem habitet inaccessibilem, ita ut nulli creaturæ per se possit esse manifestus, per amorem egreditur extra se, & sic manifestatur creaturis. Amor enim mouet Deum ad quinque modos Egressus. Primò, Ad egressum *per creationem*, qua non solum rebus creatis illustre vestigium suæ potentia, sapientia & bonitatis imprimi; sed etiam naturæ rationali Angelicæ & humanæ vultus sui imaginem inserit. absque hoc egressu maneret prorsus igno-

tus creaturis: quia sine illo nulla creatura potest existere. Secundo, Mouet ad egressum *per gubernationem*, qua omnia conseruat, mouet, perficit, & ad suos fines dirigit. Ex mundi gubernatione eius presentia clarè cognoscitur. Tertio, Ad egressum *per mysterium Incarnationis*, qua Deus factus est verus homo, & corporata est inuisibilis Diuinitas. Hic egressus fuit maximè admirabilis, & maximè ipsius potentiam, sapientiam, sanctitatem, misericordiam, iustitiam nobis patefecit. Quarto, Ad egressum per doctrinam, illuminationem & *iustificationem*; iuxta illud: *Exiit qui seminat seminare semen suum*. Quinto, Ad egressum per infusionem seu communicationem luminis gloriæ, & renouationem totius Vniuersi; seu per *glorificationem*, qua se apertè manifestabit omnibus Sanctis, & omnia ad se conuerteret. Ex his patet, quomodo amor sit manifestatio Diuinitatis. Porro cum amor Dei quo seipsum & creaturas amat, sit Deus, quando amor Deum manifestat, Deus seipsum per se ipsum manifestat. *Seipsum* vt summum bonum & pulchrum *per seipsum* vt per summi boni & pulchri amorem. Hæc mens Dionysij.

Tertio, Dicit esse *processum benignum eximia illius vnionis*: quia amor Dei erga creaturas est processus quidam, & veluti germen amoris Dei quo amat seipsum: sicut amor mediorum est quædam extensio, & veluti furculus amoris ipsius finis: & cognitio effectuum, est quidam processus cognitionis principiorum. *Eximiam illam vnionem* intelligit amorem illum, quo Deus seipsum vt summum bonum & pulchrum amat: hic enim est vnio quædam vitalis Dei ad seipsum.

Quarto, Dicit amorem Dei esse *motionem amatoriam*, quia amor est motio quædam vitalis per seipsam faciens amare, & amantiem transire à seipso in dilectum. *Simplicem*, quia amor Dei in se vnicus & simplicissimus est, et si infinita sint ea ad quæ procedit. *Per se motibilem*, quia amor proposito bono & pulchro per se excitatur. *Per se innatam, ἀνωγενητον*; quia amor diuinus non est ab alio productus in Deo, aut aliunde excitatus, sed ex ipsa Dei benignitate sponte exortus. *Præexistit hæc motio in bono*, &c. quia ante omnem creaturam hic amor est in Deo: & prius nostro modo concipiendi est in diuina essentia, veluti in causa obiectiua, quàm sit in Deo seu diuina voluntate formaliter; præsertim cum amor creaturarum sit liberè susceptus. *Ex bono, in ea quæ sunt*, exundat, & rursus in bonum reuertitur. Vnde idem Dionysius comparat amorem circulo, & mo-

& motui circulari, qui principio & fine caret, sic inquit: *Εἷς ὁ ἀτελεύτητος ἑαυτοῦ, ὁ ἀναρχὸς τοῦ θεοῦ ἕως ἐνδείκνυται ἡμετέρας, ὡς ἡμετέρας αἰσθητικῶς κίχλος, ἡμετέρας τὰ γὰρ ἡμετέρας, ἡμετέρας ἐν τὰ γὰρ ἡμετέρας, ὁ εἰς τὰ γὰρ ἡμετέρας ἐν ἀπληθείᾳ συνελθὼν ἀποροῦν, ἡμετέρας ἐν τὰ γὰρ ἡμετέρας τὸ αὐτὸ, ἡμετέρας ἀποροῦν ἀπὸ τῶν ἡμετέρας, ὁ ἀποροῦν ἀπὸ τῶν ἡμετέρας.* Qua in re & fine & principio se carere diuini amor excellenter ostendit, tamquam sempiternus circulus, propter bonum, ex bono, in bono, & ad bonum inclinabili conuersione circumiens, in eodem, & secundum idem, & procedens semper, & manens, & remeans. Amor enim Dei ex abundantia diuinæ bonitatis prodiens, se ad creaturas, maximè ad Angelos & homines profert, easque imagine quadam sui eis impressa, rursus ad diuinam bonitatem conuertit. Et hic circulus est perpetuus, nec vniquam aberrare potest; quia amor Dei assidue in creaturas tendit, easque in Deum conuertit (vt ipsa conseruatio & gubernatio rerum maximè indicat) nec ab vilo potest impediri. Fit autem hic circuitus amoris propter bonum, ex bono, in bono, & ad bonum; quia amor diuinus oritur ex diuina bonitate, & immediate in diuinam bonitatem tendit, & propter illam descendit in creaturas, ita tamen vt semper in Deo maneat. Demittit se ad illas, non vt ibi sistat, sed vt eas in fontem boni, vnde exortæ sunt, reducat. Semper ergo procedit à Deo in creata, & semper manet in Deo, & semper in Deum remeat, idque secundum idem sui, & propter idem.

## CAPVT III.

*De proprietatibus diuini amoris.*

Ex dictis colligimus octo diuini amoris proprietates.

**P**rima, Quòd eminenter & originaliter præexistat in pulchro & bono, vt Dionysius loquitur: id est, in pulchritudine & bonitate diuina tamquam in ratione obiectiua, & veluti causa, radice, & fundamento.

Secunda, Quòd ex pulchro & bono tamquam fonte prodeat, vt existat iam in Deo formaliter. Hoc enim ipso quo Deus suam pulchritudinem & excellentiam infinitam intuetur, exoritur in ipso infinitum amoris incendium, quo tantum illam amat, quantum amari digna est, id est, infinites infinitè. Pulchrum enim & bonum cognitum statim amorem accendit: vnde infinitum pulchrum